

Høringsnotat

15. januar 2021

J. Nr. 20/19674

Høringsnotat til forslag til lov om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har været i høring i perioden fra den 7. december 2020 til den 8. januar 2021.

Lovforslaget har været til høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.: Advokatrådet, Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Datatilsynet, Erhvervsstyrelsen, FA, Det Centrale Handicapråd, Finans Danmark, Forsikring & Pension, FSR - danske revisorer, Kooperationen, Kristelig Fagbevægelse, LAFS – Landsforeningen Af Fleks- og Skånejobbere, Udbetaling Danmark og Ældresagen.

Beskæftigelsesministeriet har modtaget høringssvar med bemærkninger til lovforslaget fra:

Akademikerne, Danske A-kasser, FH, Lederne, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

Følgende har afgivet høringssvar uden bemærkninger til lovforslaget:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, DA, Datatilsynet, Danske Regioner, Erhvervsstyrelsen, FA og Krifa,

2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte punkter

Personkredsen af berettigede

Lederne foreslår, at det ligesom i 2012 og 2018 bliver fastsat, at man har ret til at få sit efterlønsbidrag udbetalt, hvis man ikke har nået folkepensionsalderen eller er overgået til efterløn.

Lederne anfører videre under henvisning til aftale om indførelse af ret til tidlig pension, at dem, der har nået efterlønsalderen også bør have mulighed for at vælge det, der bedst passer ind i deres personlige og arbejdsmæssige forhold.

Kommentar:

Der er i aftale om en ny ret til tidlig pension taget stilling til, at det er personer, der ikke har nået efterlønsalderen den 1. januar 2022, som får mulighed for at få efterløns- og fleksydelsesbidrag udbetalt på skattemæssigt gunstige vilkår.

Det bemærkes, at målgruppen for udbetaling af bidrag på gunstige vilkår i 2022 er den samme som i 2012, dvs. personer, der på ansøgningstidspunktet ikke har nået efterlønsalderen.

Betaling af afgift af tilbagebetalingsbeløbet

Udbetaling Danmark anfører, at da fleksydelse indbetales kvartalsvist, anmoder Udbetaling Danmark, at skillelinjen, mellem hvilke bidrag der skal udbetales skattefrit og hvilke der afgiftsbelægges, placeres ved overgang fra et kvartal til et andet (eksempelvis sådan, at bidrag indbetalt før 1. oktober 2020 udbetales skattefrit). Dette vil lette beregningen af størrelsen af de to andele af tilbagebetalingsbeløbet en del, herunder sikre, at en række tvivlsspørgsmål bl.a. vedr. borgere der startede med at indbetale bidrag midt i sidste kvartal i 2020.

Akademikerne anfører, at i lyset af, at den kontante og skattefrie udbetaling alene vedrører perioden fra april 1999 indtil 10. oktober 2020, mens loven træder i kraft den 1. juli 2021, vil det af retssikkerhedsmæssige årsager være hensigtsmæssigt, at perioden som minimum strækker sig til ikrafttrædelsestidspunktet, således at medlemmerne kan nå at indrette sig efter loven og have mulighed for at vurdere, om de ville fortsætte med at indbetale til ordningen indtil ansøgningstidspunktet.

Kommentar:

Der er i aftale om en ny ret til tidlig pension taget stilling til, at det er efterløns- og fleksydelsesbidrag, som er indbetalt til og med den 10. oktober 2020, hvor aftalen blev indgået, der er omfattet af skattefriheden.

Det bemærkes, at skillelinjen for, hvornår udbetalingen af efterløns- og fleksydelsesbidrag i 2012 og 2018 var skattefri, og hvornår der skulle betales afgift af udbetalingen, også blev fastsat i forhold til tidspunktet for indgåelse af aftalen, der gav mulighed for udbetaling af bidrag på gunstige vilkår.

Tidspunktet for ansøgning af udbetaling af bidrag

Danske A-kasser anfører, at man har ønsket at give medlemmer af efterlønsordningen mulighed for i første halvår af 2022 at få udbetalt deres efterlønsbidrag kontant og skattefrit, fordi der nu etableres en ret til tidlig pension. Men de fleste medlemmer af efterlønsordningen vil ikke i første halvår af 2022 med bare rimelig sikkerhed kunne vide, om de har ret til tidlig pension i 3, 2, eller 1 år, eller slet ikke.

I første halvår af 2022 er det reelt kun årgangene 1959 og 1960 der kan have fået en afgørelse om ret til tidlig pension og derfor kan træffe et valg mellem efterlønsordningen og ordningen om tidlig pension på et sikkert og oplyst grundlag. Medlemmer født fra og med 1961 kan dermed ikke ”vælge det der passer bedst” ind i deres personlige og arbejdsmæssige forhold. At skulle fravælge forholdsvis kendte og sikre rettigheder i efterlønsordningen til fordel for en eventuel ret til tidlig pension, som først kan etableres/statueres efter at efterlønnen er fravalgt, kan ikke anbefales.

Danske A-kasser ser med bekymring på, at nogle medlemmer vil vælge at få deres efterlønsbidrag udbetalt kontant og skattefrit i 2022 i forventning om, at de har ret til tidlig pension, hvor det efterfølgende kan vise sig, at det har de enten slet ikke,

eller det har de ikke i det omfang de forventede. Bekymringen bygger samtidig på, at medlemmerne reelt ikke kan træffe deres valg på et tidstrækkeligt samlet oplyst grundlag om de to ordninger.

Danske A-kasser foreslår, at der bliver tale om en løbende tilbagebetalingsmulighed – og ikke en mulighed der kun gives i et bestemt halvår. Retten ville fx kunne gives i 6-12 måneder fra deres 61-års dag.

Kommentar:

Det er aftalt i aftale om en ny ret til tidlig pension, at personer, der ikke har nået efterlønsalderen den 1. januar 2022, får mulighed for i perioden fra den 1. januar 2022 til og med den 30. juni 2022 at ansøge om at få efterløns- og fleksydelsesbidrag udbetalt på skattemæssigt gunstige vilkår.

Efter overgangsbestemmelserne til tidlig pension kan der tidligst ansøges om ret til tidlig pension fra den 1. august 2021. Det vil blive tilstræbt, at personer, der ansøger om ret til tidlig pension, får en afgørelse hurtigst muligt. Behandlingen af ansøgninger om ret til tidlig pension fra personer, der kan få ret til tidlig pension i 2022, vil dog blive foretaget først. Det er fastsat i overgangsbestemmelserne til tidlig pension, at personer født i 1959, og som i 2021 søger om tidlig pension, skal have en afgørelse snarest muligt og senest 12 måneder efter ansøgningen. Det tilsvarende gælder for personer født i 1960 eller senere, som i 2021 eller 2022 søger om tidlig pension. Det betyder, at personer, der vil kunne få udbetalt efterløns- og fleksydelsesbidrag på gunstige vilkår i 2022, ikke vil kunne forvente at få afgjort deres ret til tidlig pension, inden udløbet af perioden, hvori der kan ansøges om udbetaling af bidrag på gunstige vilkår. Det vil sige, at den enkelte persons vurdering af, om der skal ansøges om udbetaling af bidragene på gunstige vilkår må ske på baggrund af de på tidspunktet foreliggende oplysninger om betingelserne for ret til tidlig pension og af egen vurdering af, om personen vil kunne opfylde disse betingelser.

Det bemærkes, at personer, der vælger ikke at få bidragene udbetalt i 2022, vil, hvis personen senere får ret til tidlig pension, kunne få bidragene udbetalt kontant mod en afgift på 30 pct. ved overgangen til tidlig pension.

Muligheden for udbetaling af bidrag på gunstige vilkår i 2022 er på samme måde som udbetalingerne i 2012 og 2018 begrænset til en periode på 6 måneder. Danske A-kassers forslag vil betyde, at beskatningen af tilbagebetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag for fremtiden reelt vil kunne være helt eller delvis skattefri, hvis blot personen venter med at bede om udbetaling af bidraget, indtil 5-6 år før folkepensionsalderen.

Vejledning af borgere

FH anfører, at forslaget om skattefri udbetaling af efterlønsbidrag er ikke begrænset til medlemmer, der er i nærheden af pensionsalderen. Sammenkoblingen med tidlig pension kan muligvis skabe nogle forventninger netop til tidlig pension, som senere viser sig ikke at holde stik. A-kassen får dermed en væsentlig opgave i vej-

ledning til medlemmer, der anmoder om det. Det kan forventes, at de fleste medlemmer vil efterspørge vejledning om, hvordan de er stillet i den ene ordning i forhold til den anden ordning.

Ældre Sagen anfører, at man sætter pris på, at en eventuel skattefri udbetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag er den enkeltes valg. Det er imidlertid særdeles vigtigt, at medlemmer af efterløns- og fleksydelsesordningen bliver informeret og vejledt grundigt om både fordele og ulemper ved at få indbetalingerne udbetalt skattefrit, inden de træffer valget om at træde ud af den respektive ordning eller ej. Dette skal i denne omgang også ses i lyset af indførelsen af den ny ordning ”tidlig pension”.

Ældre Sagen anfører videre, at der formentlig er mange medlemmer af efterløns- og fleksydelsesordningen, som forestiller sig, at de vil være i målgruppe for tidlig pension, og som vil foretrække at gå på tidlig pension frem for efterløn eller fleksydelse pga. de mere lempelige modregningsregler. Selvom retten til tidlig pension baseres på objektive kriterier om anciennitet på arbejdsmarkedet, er der imidlertid ingen medlemmer af efterløns- og fleksydelsesordningen i målgruppe for nærværende lovforslag, der kan forvente at have fået en afgørelse fra Udbetaling Danmark, om de kan få tidlig pension, når de i 1. halvår 2022 skal beslutte sig for, om de skal blive i eller melde sig ud af efterløns- eller fleksydelsesordningen og få deres indbetalinger udbetalt skattefrit.

Der er dermed en reel risiko for, at nogle vil melde sig ud af de respektive ordninger og få deres bidrag udbetalt skattefrit, fordi de forventer at ville kunne få tidlig pension, men det vides ikke med sikkerhed, om de rent faktisk kan få det. De risikerer dermed senere hen at stå i en situation, hvor de ikke vil være omfattet af nogen ordning for tidligere tilbagetrækning, selvom de ellers har et ønske om dette. Ældre Sagen mener, at der nødvendigvis må tages højde for dette i forbindelse med denne del af udmøntningen af Aftale om ny ret til tidlig pension ved at forpligte arbejdsløsheds-kasserne og Udbetaling Danmark til at informere og vejlede den enkelte grundigt om samspillet mellem efterløns- hhv. fleksydelsesordningen og tidlig pension.

Kommentar:

Det fremgår af aftale om en ny ret til tidlig pension, at der skal sikres tilstrækkelig information til målgruppen. På samme måde som i forbindelse med kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag i 2012 og 2018 vil der blive udstedt bekendtgørelser og vejledninger, som fastsætter nærmere regler og retningslinjer for a-kassernes og Udbetaling Danmarks informationspligt og vejledning.

Efter reglerne i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og tilhørende bekendtgørelser skal a-kasserne i fornødent omfang yde vejledning og bistand til medlemmer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for a-kassens sagsområde. Det fremgår videre af forarbejderne til lov nr. 2202 af 29. december 2020, som indfører ordningen om tidlig pension, at der med indførelsen af tidlig pension ikke er lagt op til en ændring eller udvidelse af a-kassernes vejledningspligt. Det vil sige, at a-kasserne kun har pligt til at vejlede om rettigheder og vilkår i forhold til efterlønsordningen, og ikke om samspillet med tidlig pension.

Efter overgangsbestemmelserne til tidlig pension kan der tidligst ansøges om ret til tidlig pension fra den 1. august 2021. Det vil blive tilstræbt at personer, der ansøger om ret til tidlig pension, får en afgørelse hurtigst muligt. Behandlingen af ansøgninger om ret til tidlig pension fra personer, der kan få ret til tidlig pension i 2022, vil dog blive foretaget først. Det er fastsat i overgangsbestemmelserne til tidlig pension, at personer født i 1959, og som i 2021 søger om tidlig pension, skal have en afgørelse snarest muligt og senest 12 måneder efter ansøgningen. Det tilsvarende gælder for personer født i 1960 eller senere, som i 2021 eller 2022 søger om tidlig pension. Det betyder, at personer, der vil kunne få udbetalt efterløns- og fleksydelsesbidrag på gunstige vilkår, ikke vil kunne forvente at få afgjort deres ret til tidlig pension, inden udløbet af perioden, hvori der kan ansøges om udbetaling af bidrag på gunstige vilkår. Det vil sige, at den enkelte persons vurdering af, om der skal ansøges om udbetaling af bidragene på gunstige vilkår må ske på baggrund de på tidspunktet foreliggende oplysninger om betingelserne for ret til tidlig pension og af egen vurdering af, om personen vil kunne opfylde disse betingelser.

Det bemærkes, at personer, der vælger ikke at få bidragene udbetalt i 2022, vil, hvis personen senere får ret til tidlig pension, kunne få bidragene udbetalt kontant mod en afgift på 30 pct. ved overgangen til tidlig pension.

Vejledning af personer i fleksydelsesordningen

Ældre Sagen er bekymrede for, at medlemmer af fleksydelsesordningen ikke vil få den nødvendige vejledning i forbindelse med beslutningen om at få udbetalt sine fleksydelsesbidrag skattefrit. Ældre Sagen mener derfor, at vejledningen af personer, der har indbetalt fleksydelsesbidrag, skal skærpes med henblik på, at den enkelte får vejledning i, hvad der vil være mest optimalt at gøre for vedkommende.

Kommentar:

På samme måde som ved tilbagebetaling af fleksydelsesbidrag i 2012 og 2018 får Udbetaling Danmark pligt til at informere og vejlede om muligheden for udbetaling af fleksydelsesbidrag på gunstige vilkår samt om konsekvenserne af udbetalingen. Udbetaling Danmark vil som administrator af tidlig pension også kunne oplyse om betingelserne herfor m.v.

Udbetaling Danmark skal ikke vejlede om, hvad der vil være optimalt for den enkelte, da Udbetaling Danmark i givet fald vil påtage sig et rådgiveransvar.

Forholdet til seniorjob og skattefri præmie

Ældre Sagen anfører, at vælger en person den skattefri udbetaling af efterlønsindbetalingerne, frasiger personen sig også muligheden for at få eller bevare sin ret til et seniorjob, såfremt personen skulle blive arbejdsløs og opbruge retten til dagpenge, når der er mindre end fem år til, at personen kan gå på efterløn.

Personen vil heller ikke længere kunne modtage den skattefri efterlønspræmie, hvis personen vælger at få sine efterlønsindbetalinger udbetalt skattefrit og derefter arbejder længere end sin efterlønsalder.

Ældre Sagen mener, at arbejdsløshedskasserne, udover generel information om konsekvenserne af at få udbetalt sine efterlønsindbetalinger skattefrit samt samspillet med tidlig pension, skal forpligtes til at oplyse størrelsen på den enkeltes mulige skattefrie udbetaling samt størrelsen på den skattefrie efterlønspræmie, såfremt man fortsætter med at arbejde efter efterlønsalderen.

Kommentar:

I de administrativt fastsatte regler, der knyttede sig til udbetaling af efterlønsbidrag på gunstige vilkår i 2012 og 2018, fremgår det, at a-kasserne blandt andet skal vejlede om, at udbetalingen af efterlønsbidrag på gunstige vilkår vil betyde, at retten til seniorjob bortfalder. De administrativt fastsatte regler, der vil blive udarbejdet til dette lovforslag, vil indeholde en tilsvarende bestemmelse.

I forhold til oplysning om størrelsen af det bidrag, der vil kunne udbetales bemærkes, at a-kasserne ikke vil blive pålagt at oplyse om størrelsen af den enkeltes bidrag, men der vil ikke være noget til hinder for, at denne oplysning tages med i det informationsbrev, der skal sendes til alle med indbetalte bidrag.

For så vidt angår oplysning om størrelsen på den skattefrie præmie bemærkes, at de personer, der efter lovforslaget kan ansøge om udbetaling af efterlønsbidrag på gunstige vilkår, ikke vil have nået efterlønsalderen på ansøgningstidspunktet. Der er således ingen, af dem, der vil kunne have optjent skattefrie præmie ansøgningstidspunktet. Det bemærkes også, at en beskrivelse af reglerne for optjening af skattefrie præmie samt størrelsen af skattefrie præmie kan findes på www.borger.dk.

Reglerne om formue

Ældre Sagen finder det positivt, at skattefrie udbetalinger af efterløns- og fleksydelsesbidrag efter lovforslaget ikke får indflydelse på beregningen af kontanthjælp og uddannelseshjælp.

Ældre Sagen mener dog, at det også bør fremgå af lovforslaget, at der skal ses bort fra formue, der stammer fra de skattefrie udbetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag, i beregningen af kontant- eller uddannelseshjælpen for personer, der har fået efterløns- og fleksydelsesbidrag udbetalt skattefrit umiddelbart inden overgangen til kontant- eller uddannelseshjælp. Ældre Sagen anfører videre: For eksempel kan sygedagpengemodtagere, der har modtaget sygedagpenge i 22 uger, og som ikke kan komme i jobafklarings- eller ressourceforløb, risikere at overgå til kontanthjælp. Hvis vedkommende har fået udbetalt sine efterlønsbidrag skattefrit inden overgangen fra sygedagpenge til kontanthjælp, vil kommunen – med mindre andet præciseres i denne lov – medregne denne formue ved beregningen af kontant- eller uddannelseshjælpen.

Ældre Sagen mener ikke, at dette er rimeligt og opfordrer derfor til, at det præciseres, at efterløns- og fleksydelsesbidrag udbetalt skattefrit umiddelbart inden en overgang til kontant- eller uddannelseshjælp ikke skal indgå i beregningen af kontant- eller uddannelseshjælpen. Såfremt dette ikke ændres, bør modtagere af sygedagpenge informeres grundigt om mulige konsekvenser ved skattefrie udbetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag ved overgang til kontant- eller uddannelseshjælp.

Kommentar:

Som det fremgår af lovbemærkningerne til udkastet til lovforslaget, vil der med hjemmel i den eksisterende bemyndigelsesbestemmelse i § 15 i lov om aktiv socialpolitik blive fastsat regler, hvorefter kommunen skal se bort fra formue, som hidrører fra en ekstraordinær udbetaling af indbetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag på skattemæssigt gunstige vilkår efter lovforslaget. For personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, og som samtidig benytter muligheden for at få indbetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag udbetalt på de gunstigere vilkår i 2022, betyder dette, at disse udbetalinger af efterlønsbidrag ikke får indflydelse på beregningen af hjælpen.

Reglen vil blive fastsat i bekendtgørelse om kapitalpensioner m.v. – på samme måde og med samme indhold som ved udbetalingerne af efterlønsbidrag på særlige gunstige vilkår i 2012 og 2018 og ved den ekstraordinære udbetaling af Særlig Pension-bidraget (SP). Der vil som ved de tidligere kontante og skattefrie udbetalinger af efterlønsbidrag være tale om en særlig undtagelsesregel til hovedreglen om, at kommunen ikke kan yde kontanthjælp m.v., hvis en person eller en eventuel ægtefælle har formue, der kan dække det økonomiske behov. Den generelle formue-regel er en følge af, at kontanthjælpen er det underste økonomiske sikkerhedsnet og subsidier i forhold til andre forsørgelsesmuligheder, herunder egen og en eventuel ægtefælles formue.

Kommunerne skal efter de gældende regler se bort fra de tidligere udbetalinger af efterløns- og fleksydelsesbidrag ved udmåling af hjælp i kontanthjælpssystemet, hvis en person var kontanthjælpsmodtager samtidig med den kontante og skattefrie udbetaling. Når en person, der har været omfattet af den særlige undtagelsesregel, og dennes ægtefælle ikke har modtaget hjælp i kontanthjælpssystemet i 6 sammenhængende måneder efter udbetalingen af kontant og skattefrie efterløns- eller fleksydelsesbidrag, skal kommunen ikke længere se bort fra de udbetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag.

Hvis der i modsætning til gældende regler for tidligere udbetalinger af SP og efterløns- og fleksydelsesbidrag skulle gives mulighed for at se bort fra udbetalingerne i 2022, uanset om personen samtidig modtager kontanthjælp m.v., ville det betyde forskellige retstilstande for ensartede ordninger.

Systemtilpasninger

Udbetaling Danmark anfører, at lovforslaget medfører, at der skal ske systemudvikling i SAL (it-systemet for fleksydelse). Udbetaling Danmark skønner, at systemudviklingen samlet vil beløbe sig til 2 mio. kr.

Kommentar:

Udbetaling Danmarks udgifter til systemtilpasning vil indgå i forhandlingerne om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget med de kommunale parter.